

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI

İŞGÜCÜ PİYASASINDAKİ GELİŞMELERİN MAKRO ANALİZİ

EKONOMİK MODELLEME VE KONJONKTÜR DEĞERLENDİRME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Ekonomik Araştırmalar ve Değerlendirme Dairesi

2022 - IV

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI
STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI

İŞGÜCÜ PİYASASINDAKİ GELİŞMELERİN MAKRO ANALİZİ

EKONOMİK MODELLEME VE KONJONKTÜR DEĞERLENDİRME
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Ekonomik Araştırmalar ve Değerlendirme Dairesi

2022 - IV

1. Yönetici Özeti

Bu rapor açıklanan son çeyreklik veriler çerçevesinde son döneme ilişkin işgücü piyasası değerlendirmelerini içermektedir.

2022 yılının tamamında yüzde 5,6 oranında büyüyen ekonomi işsizlik oranının azalmasında önemli bir katkı sağlamıştır. Mevsimsel etkilerden arındırılmamış veriler baz alındığında işsizlik oranı 2022 yılı dördüncü çeyrekte geçen yılın aynı dönemine göre 0,9 puan azalarak yüzde 10,1'e gerilemiştir. Buna paralel olarak, sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında çalışılan saat endeksi, aynı dönemde yüzde 6,7 artmıştır. Alt sektörler incelendiğinde, endeks; sanayi sektöründe yüzde 7,1, inşaat sektöründe yüzde 6 ve ticaret-hizmet sektörlerinde yüzde 6,6 artmıştır.

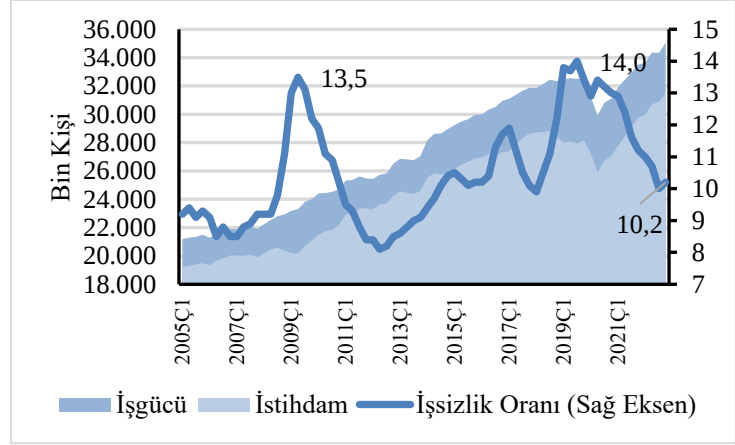
2022 yılı dördüncü çeyreğinde toplam istihdam yıllık bazda 1 milyon 741 bin kişi artarak 31 milyon 556 bin kişi olmuştur. Aynı dönemde mevsim etkilerinden arındırılmış (MEA) olarak tarım, sanayi ve hizmetler (inşaat dâhil) sektörlerinin toplam istihdam içindeki payları sırasıyla yüzde 15,7, yüzde 21,4 ve yüzde 62,9 olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılı dördüncü çeyreğinde MEA işsizlik oranı yüzde 10,2 düzeyinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde MEA işgücüne katılım oranı bir önceki çeyreğe göre 0,9 puan artarak yüzde 53,9 olarak gerçekleşmiştir. İKO, kadınlarda 1,1 puan artarak yüzde 35,1; erkeklerde ise 0,7 puan artarak yüzde 71,2 düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde MEA istihdam oranı bir önceki çeyreğe göre 0,7 puan artarak yüzde 48,4 olmuştur. İstihdam oranı kadınlarda ve erkeklerde 0,7 puan artarak sırasıyla yüzde 31,3 ve yüzde 65,8 olmuştur.

2022 yılı genel olarak salgının etkilerinin büyük oranda sona erdiği ve güçlü büyümenin istihdam üzerinde olumlu katkılarının olduğu bir yıl olmuştur. Bununla birlikte, halihazırda içinde bulunulan 2023 yılının ilk çeyreğinde yaşanan ve 11 ili etkileyen deprem felaketinin başta kayıtdışı istihdam olmak üzere işgücü piyasaları üzerinde etkilerinin olması beklenmektedir. Deprem şiddeti ve yaşandığı alandaki nüfusun oranının yüksek olması işgücü piyasalarında gözlenebilecek etkiler bakımından belirleyici faktörlerdendir. Diğer taraftan, deprem sonrası işgücü piyasalarında uygulamaya konulan tedbirlerle birlikte istihdam kaybının sınırlı düzeyde olması beklenmektedir.

2. İşgücü Piyasasındaki Gelişmeler

Türkiye İstatistik Kurumunun Hanehalkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına göre, 2022 yılı üçüncü çeyreğinde yüzde 10 olarak gerçekleşen mevsimsel etkilerden arındırılmış (MEA) işsizlik oranı 2022 yılı dördüncü çeyreğinde yüzde 10,2 olarak gerçekleşmiştir (Grafik 1). Mevsimsel etkilerden arındırılmamış veriler baz alındığında ise işsizlik oranı geçen yılın aynı dönemine göre 0,9 puan azalarak yüzde 10,1'e gerilemiştir.

Grafik 1: İşgücü Piyasasındaki Temel Göstergeler (MEA)

Kaynak: TÜİK

Türkiye ekonomisi 2022 yılının tamamında yüzde 5,6 oranında büyümüştür. Çeyreklik bazda MEA büyüme oranı ise yüzde 0,9 düzeyinde gerçekleşmiştir. Söz konusu büyüme istihdamın artmasında önemli bir katkı sağlamıştır.

TÜİK tarafından yayımlanan İşgücü Girdi Endekslerine göre toplam istihdam endeksi, 2022 yılı dördüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 7,3 artış göstermiştir. Alt sektörler incelendiğinde, endeksin; sanayi sektöründe yüzde 7,2, inşaat sektöründe yüzde 6,8, ticaret-hizmet sektörlerinde ise yüzde 7,4 artış gösterdiği görülmektedir. Toplam istihdam endeksi 2022 yılı dördüncü çeyreğinde 2022 yılı üçüncü çeyreğine göre yüzde 1,8 artış göstermiştir. Önceki çeyreğe göre değişim oranı incelendiğinde; endeksin sanayi sektöründe yüzde 1,2, inşaat sektöründe yüzde 3,6 ve ticaret-hizmet sektörlerinde ise yüzde 1,8 artış gösterdiği görülmektedir.

Sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında çalışılan saat endeksi, 2022 yılı dördüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 6,7 artmıştır. Alt sektörler incelendiğinde, endeks; sanayi sektöründe yüzde 7,1, inşaat sektöründe yüzde 6 ve ticaret-hizmet sektörlerinde yüzde 6,6 artmıştır. Toplam çalışılan saat endeksi, 2022 yılı dördüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 3,4 artış göstermiştir. Alt sektörler incelendiğinde, endeks; sanayi sektöründe yüzde 2,7, inşaat sektöründe yüzde 5,4 ve ticaret-hizmet sektörlerinde yüzde 3,5 artmıştır.

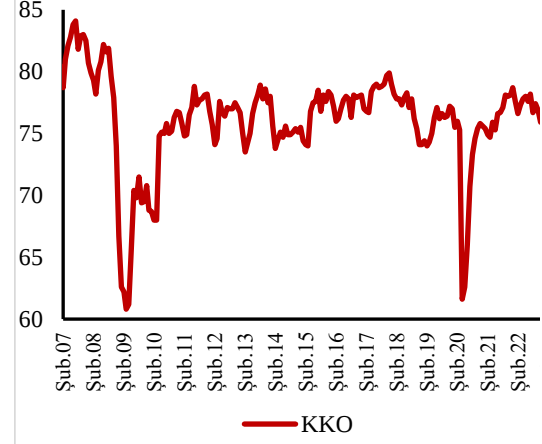
2.1. Makroekonomik Görünüm ve İstihdamdaki Gelişmeler

2022 yılı dördüncü çeyreğinde Türkiye ekonomisi, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 3,5 oranında büyümüştür. Bu durum, yılın dördüncü çeyreğinde ekonominin istihdam oluşturma kapasitesini olumlu yönde etkilemeye devam etmiştir.

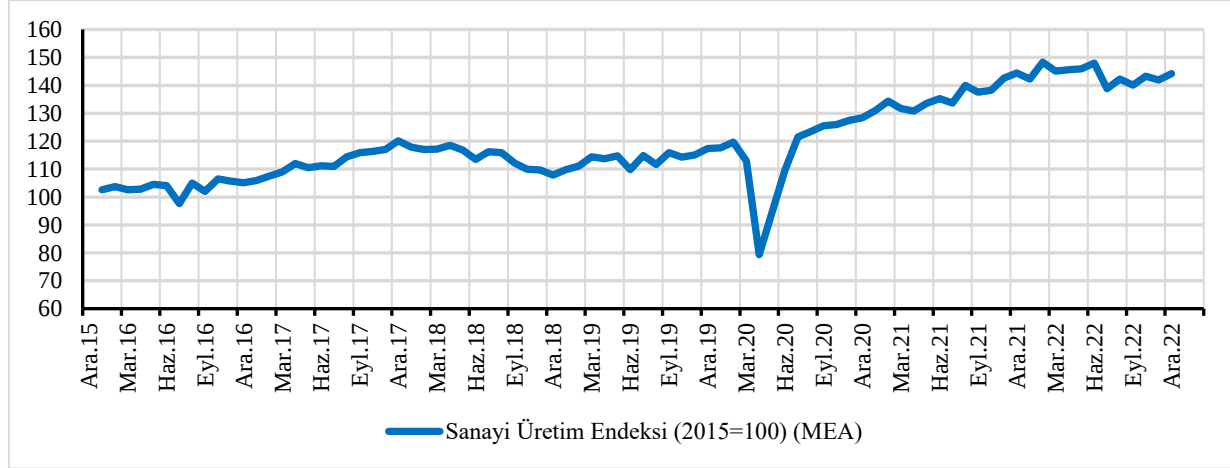
Uzun süreli hareket bandı yüzde 75-80 aralığında olan imalat sanayii kapasite kullanım oranı 2023 yılı Şubat ayında yüzde 75,2 seviyesinde gerçekleşmiştir (Grafik 2).

Sanayi üretim endeksi (MEA), 2022 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre yüzde 1,6 artmıştır (Grafik 3). Aylık değişimde madencilik ve taşocakçılığı ile imalat sanayii sektörü endekslerindeki artışlar etkili olmuştur.

Grafik 2: Kapasite Kullanım Oranı (%)

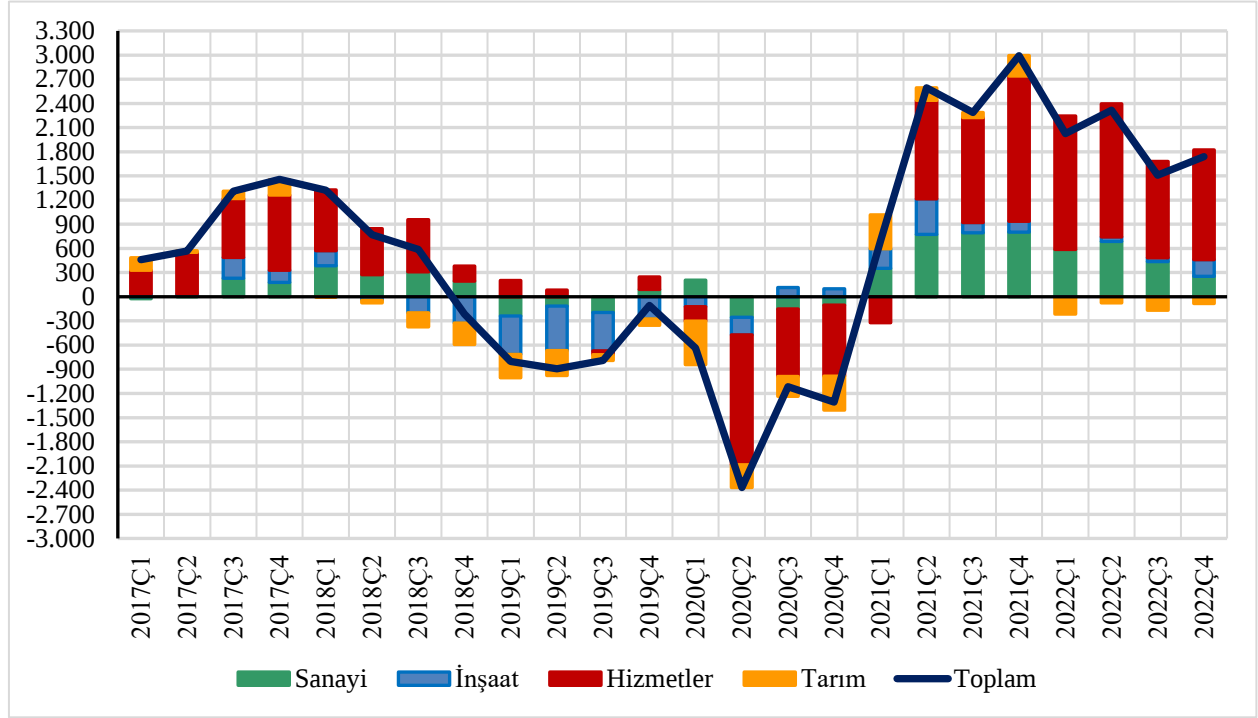
Grafik 3: Sanayi Üretim Endeksi (MEA)

Kaynak: TÜİK

2022 yılı dördüncü çeyreğinde toplam istihdam yıllık bazda 1 milyon 741 bin kişi artarak 31 milyon 556 bin kişi olmuştur (Grafik 4). Tarım sektöründe 84 bin kişilik istihdam kaybı yaşanırken hizmetler sektöründe 1 milyon 364 bin, sanayi sektöründe 253 bin ve inşaat sektöründe 207 bin kişilik istihdam artışları gerçekleşmiştir.

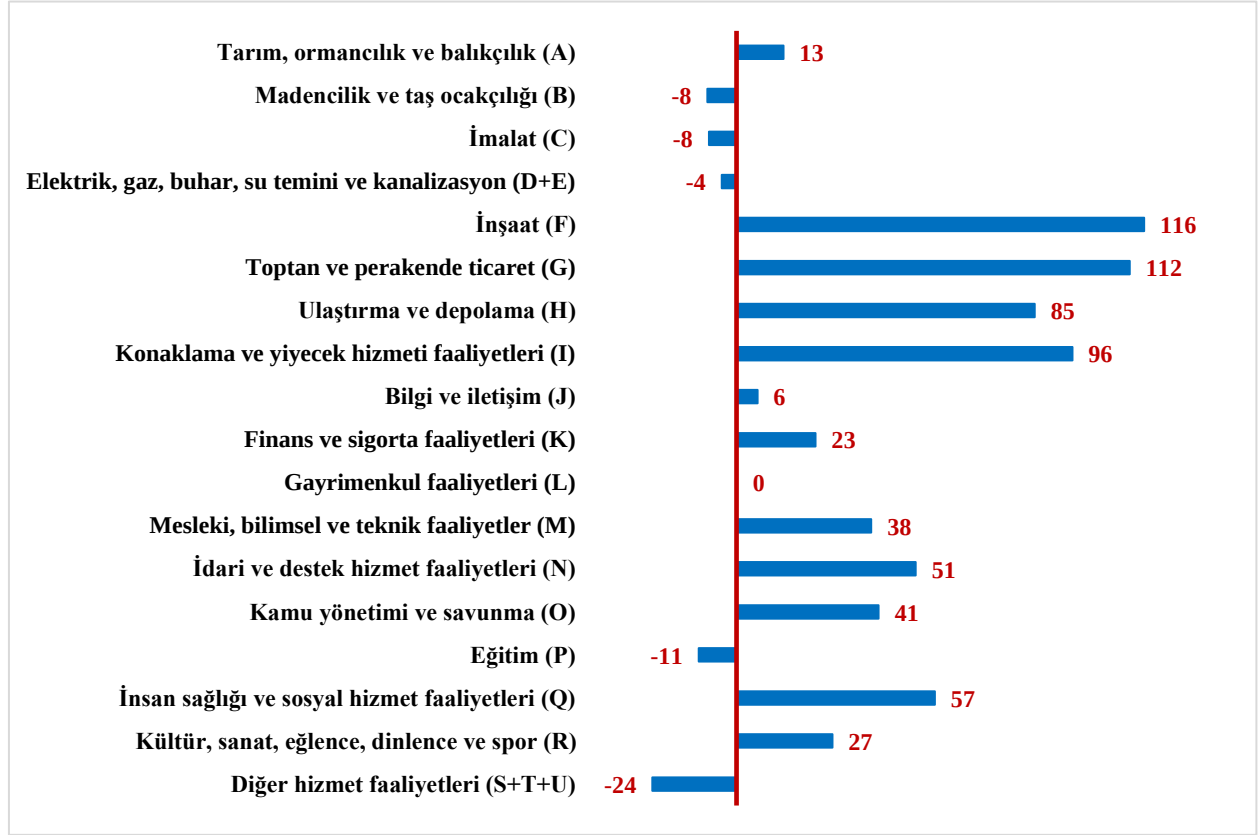
Grafik 4: Sektörlerin Toplam Net İlave İstihdama Katkıları (Yıllık, Bin Kişi)

Kaynak: TÜİK

2022 yılı dördüncü çeyreğinde MEA istihdam bir önceki çeyreğe göre 565 bin kişi artmıştır. İstihdam değişiminin alt kırılımları incelendiğinde; tarımdışı sektörler içinde inşaat ile toptan ve perakende ticaret sektörleri sırasıyla 116 bin ve 112 bin kişilik istihdam artışlarıyla öne çıkmaktadır. İstihdam kayıplarında ise 24 bin kişi ile diğer hizmet faaliyetleri ve 11 bin kişi ile eğitim sektörleri öne çıkmaktadır (Grafik 5).

Grafik 5: İktisadi Faaliyet Kollarına Göre 2022Ç3-2022Ç4 İstihdam Değişimi (MEA, Bin Kişi) ¹

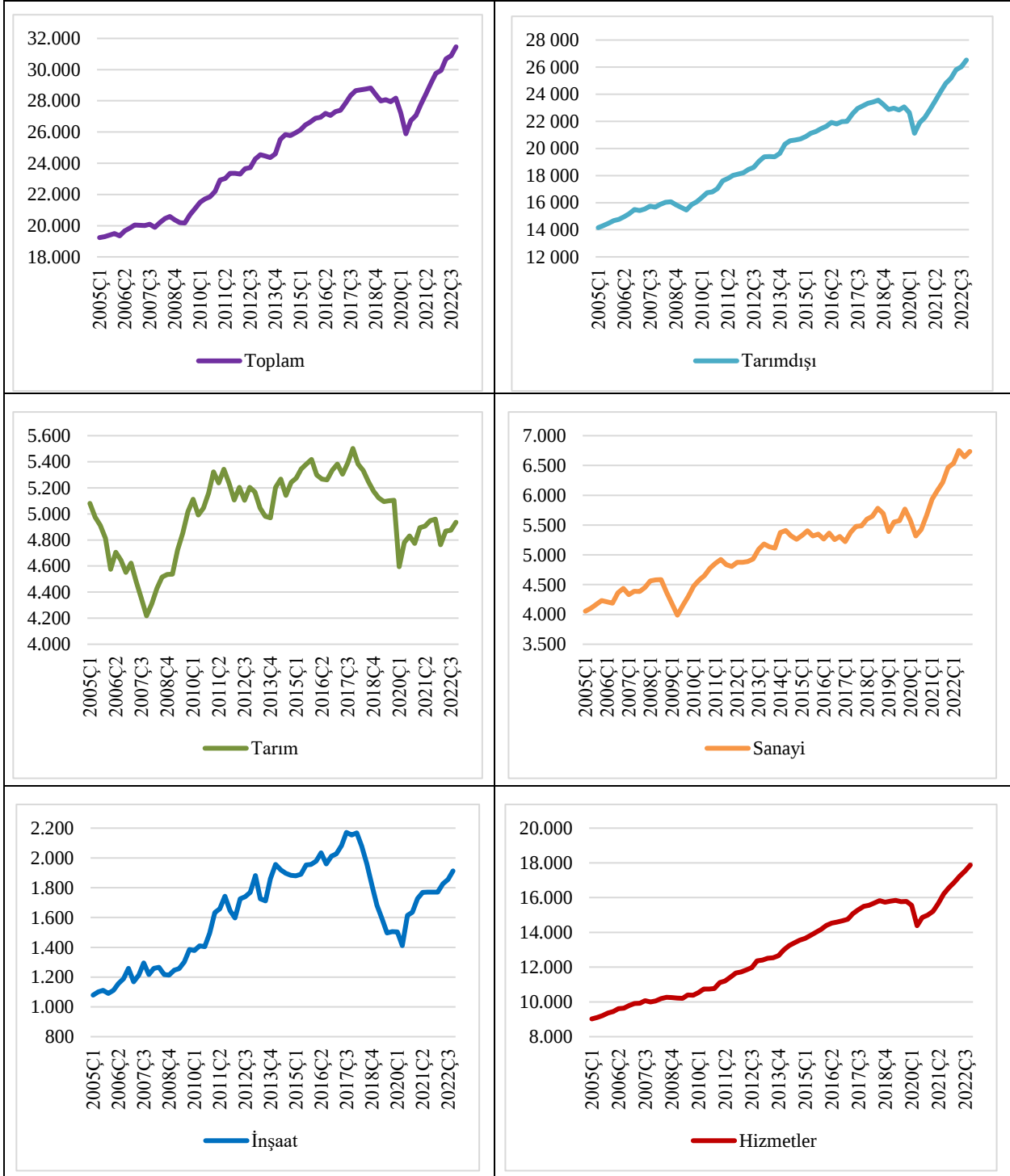
Kaynak: TÜİK Hanehalkı İşgücü Anketi

2022 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla mevsim etkilerinden arındırılmış olarak tarım, sanayi ve hizmetler (inşaat dâhil) sektörlerinin toplam istihdam içindeki payları sırasıyla yüzde 15,7, yüzde 21,4 ve yüzde 62,9 olarak gerçekleşmiştir.

MEA verilere göre, tarım istihdamı 2022 yılı dördüncü çeyreğinde 4 milyon 936 bin kişi, sanayi sektörü istihdamı 6 milyon 735 bin kişi olarak gerçekleşmiştir. Hizmetler (inşaat hariç) ve inşaat istihdamı sırasıyla 17 milyon 877 bin ve 1 milyon 912 bin kişi olarak gerçekleşmiştir. Toplam istihdam ise bu dönemde 31 milyon 460 bin kişidir (Grafik 6).

¹ İktisadi faaliyet kollarına göre çeyrekte çeyreğe istihdam değişimi, TÜİK verilerine dayalı olarak mevsimsel düzeltme yapılarak elde edilmektedir. Bu nedenle faaliyetler değişimi toplamı sektörler değişimini vermeyebilir.

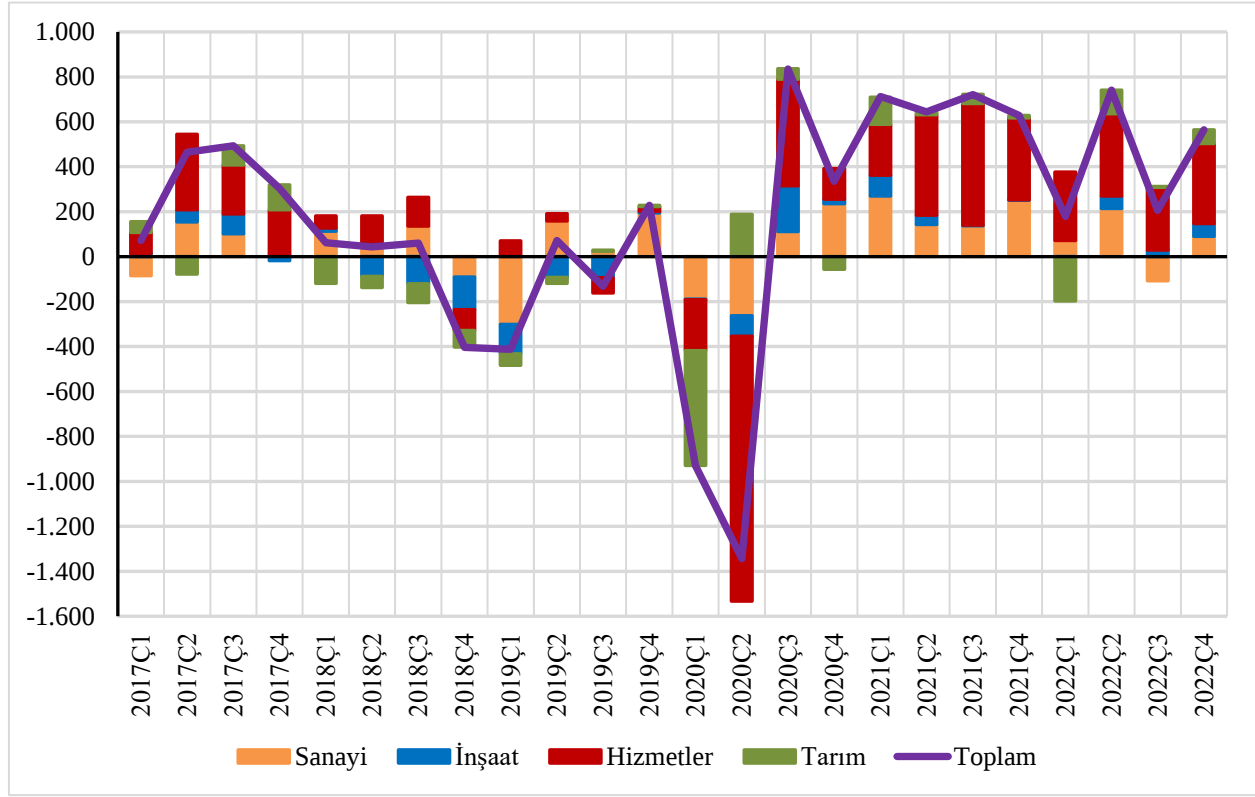
Grafik 6: Sektörel İstihdamdaki Gelişmeler (MEA, Bin Kişi)

Kaynak: TÜİK

MEA verilere göre yılın dördüncü çeyreğinde bütün sektörlerde istihdam artmıştır. Çeyreklik bazda sektörlerin toplam net ilave istihdama katkıları incelendiğinde, çeyreklik istihdam artışının 356 binini hizmetler, 90 binini sanayi, 62 binini tarım, 57 binini ise inşaat sektörü oluşturmaktadır (Grafik 7).

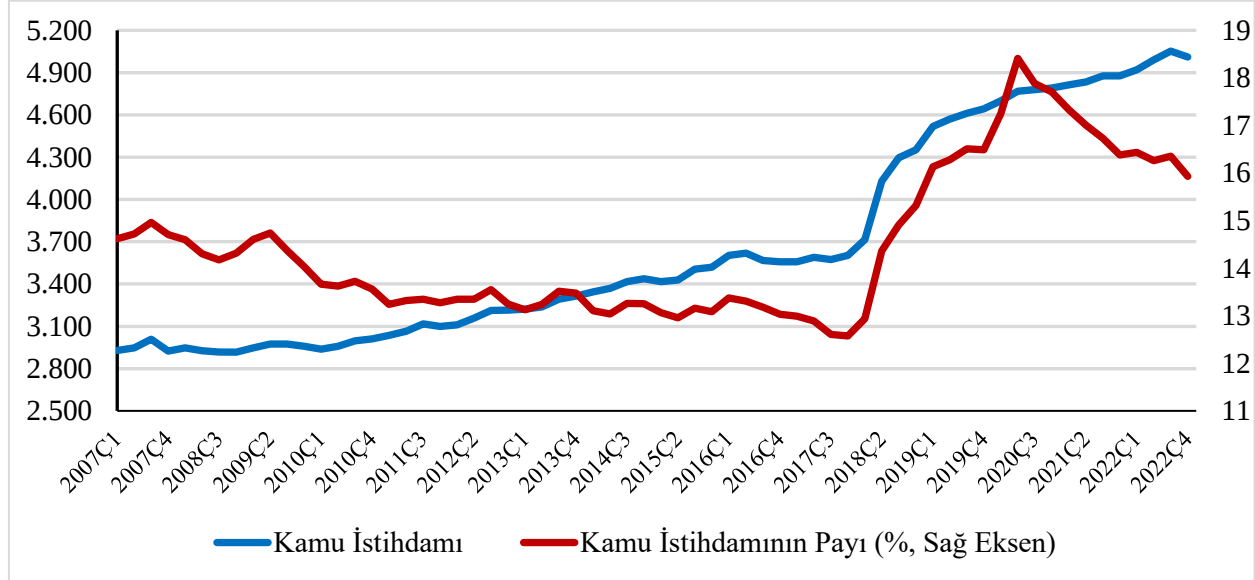
Grafik 7: Sektörlerin Toplam Net İlave İstihdama Katkıları (Çeyreklik, MEA, Bin Kişi)

Kaynak: TÜİK

2022 yılı dördüncü çeyreğinde kamu istihdamı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2,7 oranında artış kaydetmiş ve 5 milyon 11 bin kişi olarak gerçekleşmiştir. Kamu istihdamının toplam istihdam içindeki payı ise dördüncü çeyrek itibarıyla yüzde 15,9 düzeyindedir (Grafik 8).

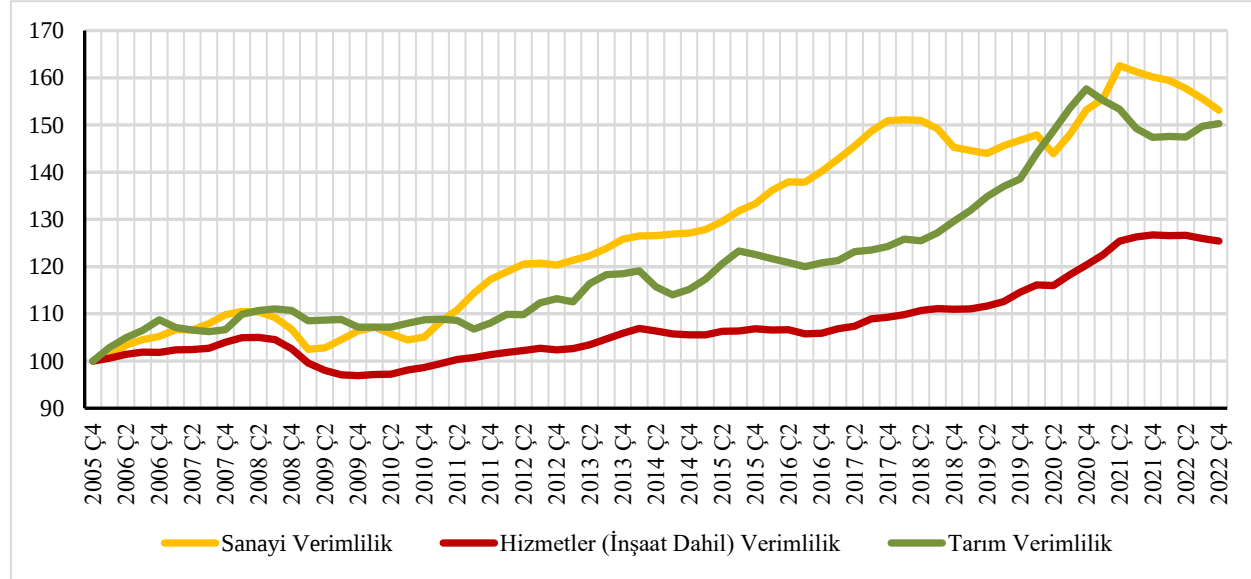
Grafik 8: Toplam Kamu İstihdamı (Bin Kişi)

Kaynak: TÜİK

Sektörel kısmi emek verimliliği gelişmeleri incelendiğinde; sanayi sektörü verimliliğinde 2020 yılı ikinci yarısından itibaren görülen güçlü artış eğiliminin 2021 yılı üçüncü çeyreğinden itibaren salgın sonrası toparlanma döneminde istihdam artışlarının katma değer artışından daha güçlü seyretmesiyle kesintiye uğradığı görülmektedir. Hizmetler sektöründeki verimlilik artışının da hız kestiği görülmektedir. Tarım sektörü verimliliğinde ise gözlenmekte olan düşüşün ortadan kalktığı, son iki çeyrekte sektör verimliliğinin pozitifte döndüğü görülmektedir (Grafik 9).

Grafik 9: Sektörel Verimlilikteki Gelişmeler (2005=100)²

Kaynak: Strateji ve Bütçe Başkanlığı

Eğitim durumu açısından işgücü piyasası verileri incelendiğinde, 2022 yılı dördüncü çeyreğinde toplam işgücüne katılanlar arasında lise altı eğitime sahip olanların yüzde 43,8 ile en yüksek paya sahip olduğu görülmektedir. Yükseköğretim mezunlarının toplam işgücündeki payı bu dönemde yüzde 28,5'tir. Geçen yılın aynı çeyreğine göre 661 bin kişilik net ilave istihdam artışı gözlenen ilgili grupta işsizlik oranı yüzde 11,5 düzeyindedir. İstihdamda en yüksek paya sahip lise altı eğitilmişlerin işsizlik oranı ise yüzde 8,2'dir.

² Sektörel verimlilik, sektörel reel katma değer (4 çeyrek) hareketli ortalamasının sektörel istihdamın (4 çeyrek) hareketli ortalamasına bölünmesiyle elde edilmiştir.

Kutu 6 Şubat 2023 Depremleri: Afet Bölgesinde İşgücü Piyasasının Durumu

11 ili kapsayan Afet Bölgesinde³ 2021 yılı itibarıyla 3,6 milyon kişi istihdamda olup bölge istihdamının ülke istihdamı içerisinde payı yüzde 13,3'tür. Çalışanların 2,3 milyonu kayıtlı, 1,5 milyonu ise kayıtdışı çalışmakta olup Afet Bölgesi genelinde istihdamın kayıtdışılık oranı yüzde 39,0 seviyesindedir (Tablo 1).

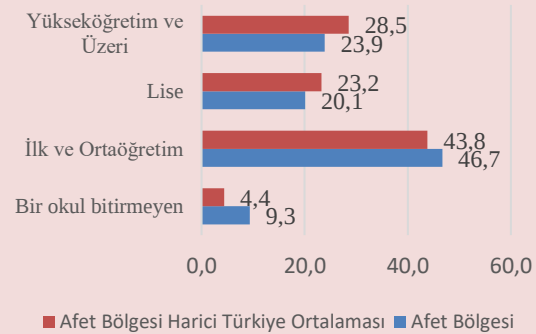
Tablo 1. Kayıtlılık Durumuna Göre Afet Bölgesi İstihdamı (2021)⁴

	Toplam İstihdam (Bin Kişi)	Kayıtlı İstihdam (Bin Kişi)	Kayıtdışı İstihdam (Bin Kişi)	İl İstihdamının Afet Bölgesi İstihdamındaki Payı (%)	İl İstihdamının Ülke İstihdamındaki Payı (%)
Adana	690	425	265	19,0	2,4
Adıyaman	122	81	41	3,4	0,4
Diyarbakır	446	248	198	12,3	1,5
Elazığ	212	124	89	5,5	0,7
Gaziantep	712	471	241	19,6	2,5
Hatay	477	296	181	13,1	1,7
Kahramanmaraş	338	210	128	9,3	1,2
Kilis	38	25	13	1,0	0,1
Malatya	257	149	107	7,1	0,9
Osmaniye	142	88	54	3,9	0,5
Şanlıurfa	407	227	180	11,2	1,4
Afet Bölgesi (11 İl)	3.841	2.344	1.497		13,3
Türkiye	28.797	20.441	8.355		

Kaynak: TÜİK Hanehalkı İşgücü Anketine Dayalı SBB Hesaplamaları

2021 yılı itibarıyla Afet Bölgesi dışında ortalama yüzde 4,4 olan istihdam içerisinde bir okul bitirmeyen kişilerin payı Afet Bölgesinde⁵ yüzde 9,3 düzeyinde, yüzde 28,5 olan istihdam içerisinde yükseköğretim mezunlarının payı ise Bölgede ortalama yüzde 23,9 düzeyindedir (Grafik 1). Bölge istihdamının çalıştığı faaliyetlere bakıldığında eğitim durumuna paralel olarak istihdamın tarım, ticaret ve tekstil gibi görece yüksek nitelik ve ileri düzeyde eğitim gerektirmeyen işlerde yoğunlaştığı gözlenmektedir (Tablo 2).

Grafik 1. Afet Bölgesi İstihdamının Eğitim Durumu

Kaynak: TÜİK Hanehalkı İşgücü Anketine Dayalı SBB Hesaplamaları

³ Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye, Şanlıurfa.

⁴ İl bazında istihdam verileri İBBS_2 tanımlı istihdam verilerinden il bazında reel GSYİH verileri ile ağırlıklandırma yöntemiyle elde edilmiştir.

⁵ Bölgeye dair veriler İBBS_2 düzeyinde hesaplanmaktadır. İlgili hesaplamalara Afet Bölgesi olan 11 ilin dışında Mersin, Bingöl ve Tunceli de dahildir.

Tablo 2. Afet Bölgesi⁵ İstihdamında Özel Sektörde En Fazla Paya Sahip Faaliyetler (2021)

	İstihdam (Bin Kişi)	Toplam Özel Sektör İstihdamındaki Payı (%)
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	1047	27,4
Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	415	10,9
Bina inşaatı	218	5,7
Tekstil ürünlerinin imalatı	191	5,0
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	144	3,8
Toptan ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	136	3,5
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	130	3,4
Giyim eşyalarının imalatı	109	2,8
Gıda ürünlerinin imalatı	101	2,6
Barınacak yer sağlanmaksızın verilen sosyal hizmetler	100	2,6
Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	98	2,6
Özel inşaat faaliyetleri	89	2,3
Diğer hizmet faaliyetleri	77	2,0
İnsan sağlığı hizmetleri	70	1,8
Binalar ile ilgili hizmetler ve çevre düzenlemesi faaliyetleri	59	1,5

Kaynak: TÜİK Hanehalkı İşgücü Anketine Dayalı SBB Hesaplamaları

Tablo 3 depremin etkili olduğu illerdeki 2021 yılında işgücü katılım oranını cinsiyet ve yaş gruplarına göre vermektedir.

Tablo 3. İlgili Bölgelerde İşgücüne Katılım Oranı (Yüzde) (2021)

	Erkek					Kadın				
	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	15-19	20-24	25-34	35-54	55+
Adana, Mersin-TR62	40.3	73.6	90.1	89	39.7	19.4	45.9	47	40	10.1
Gaziantep, Adıyaman, Kilis-TRC1	38.4	77.8	90.5	92	42.6	15	34.7	36	28.5	12
Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye-TR6:	37.8	73.1	91.6	88.7	34.4	12.4	44	42.1	37.2	8.7
Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli-TRB1	27.4	64.9	86.7	89	42.5	16	37.5	44.9	34	15.5
Şanlıurfa, Diyarbakır-TRC2	33	61.2	84.3	84.9	32.4	14.6	23.6	25.2	18.2	5.5

Kaynak: TÜİK Hanehalkı İşgücü Anketine Dayalı SBB Hesaplamaları

Bu kapsamda bölgede istihdamı korumak amacıyla salgın döneminde de kullanılan bazı tedbirler bölge özelinde uygulanmaya başlanmıştır. Öne çıkan tedbirler:

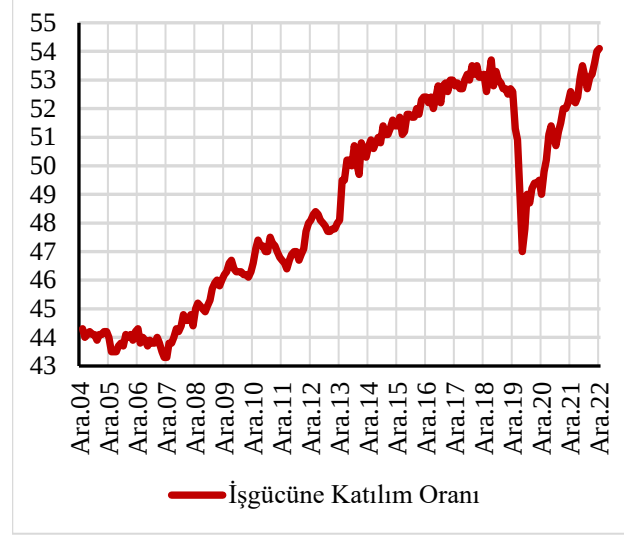
- OHAL ilan edilen illerde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenecek il ve ilçelerdeki işyerlerinde uygunluk tespiti beklenmeksizin başvuru doğrultusunda **kısa çalışma ödeneği** verilmesi,
- Kısa çalışma başvurusuna dayanan yeni bir hak sahipliği oluşmayanlar ile işyerlerinin kapanması nedeniyle iş sözleşmesi feshedilen ve herhangi bir işsizlik ödeneği hak sahipliği oluşmayanlara **nakdi ücret desteği** sağlanması ve
- OHAL ilan edilen illerde istisnai haller dışında **işten çıkarma yasağı** uygulanmasıdır.

2.2. İşgücüne Katılma Oranındaki Gelişmeler

2022 yılı dördüncü çeyreğinde MEA işgücüne katılım oranı bir önceki çeyreğe göre 0,9 puan artarak yüzde 53,9 olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılı üçüncü çeyreğinden itibaren görülen güçlü toparlanma eğiliminin devam ettiği gözlenmektedir (Grafik 10).

İKO, kadınlarda 1,1 puan artarak yüzde 35,1; erkeklerde ise 0,7 puan artarak yüzde 71,2 düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde MEA istihdam oranı bir önceki çeyreğe göre 0,7 puan artarak yüzde 48,4 olmuştur. İstihdam oranı kadınlarda ve erkeklerde 0,7 puan artarak sırasıyla yüzde 31,3 ve yüzde 65,8 olmuştur.

Grafik 10: İşgücüne Katılım Oranı (MEA, %)

Kaynak: TÜİK

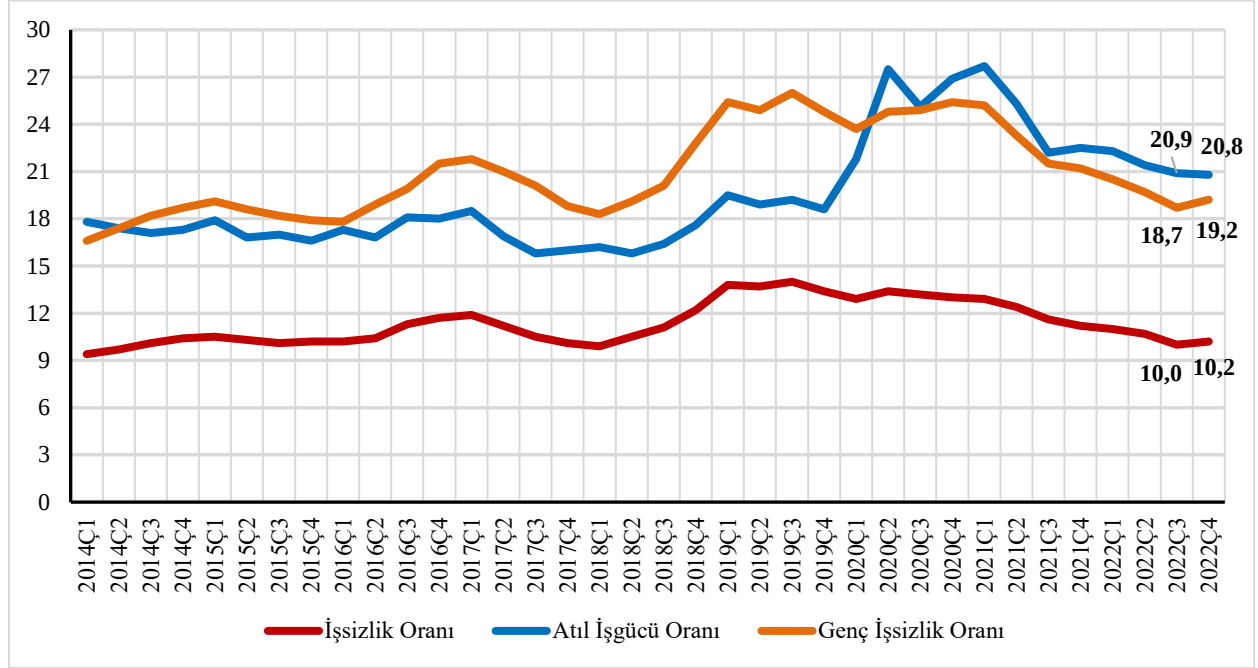
2.3. İşsizlikteki Gelişmeler

İşsizlik oranı 2022 yılı dördüncü çeyreğinde yüzde 10,1 düzeyinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde işgücüne katılım oranı yüzde 54, istihdam oranı ise yüzde 48,5 düzeyindedir. Söz konusu oranlar geçen yılın aynı döneminde sırasıyla; yüzde 52,3 ve yüzde 46,5 olarak gerçekleşmiştir.

2022 yılı dördüncü çeyreğinde işsiz sayısı yıllık bazda 147 bin kişi azalarak 3 milyon 533 bin kişi olarak gerçekleşirken istihdam edilen kişi sayısı aynı dönemde 1 milyon 741 bin kişi artmıştır. Böylelikle toplam işsizlik oranı yıllık bazda 0,9 puan azalış göstermiştir. İlgili çeyrekte işsizlik oranı erkeklerde yüzde 8,3 seviyesindeyken kadınlarda yüzde 13,6 olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde atıl işgücü oranı yüzde 20,6 düzeyindedir.

MEA işsizlik oranı 2022 yılı dördüncü çeyreğinde yüzde 10,2 düzeyinde gerçekleşmiştir. İlgili dönemde; genç işsizlik oranı yüzde 19,2, atıl işgücü oranı ise yüzde 20,8 düzeyinde gerçekleşmiştir (Grafik 11).

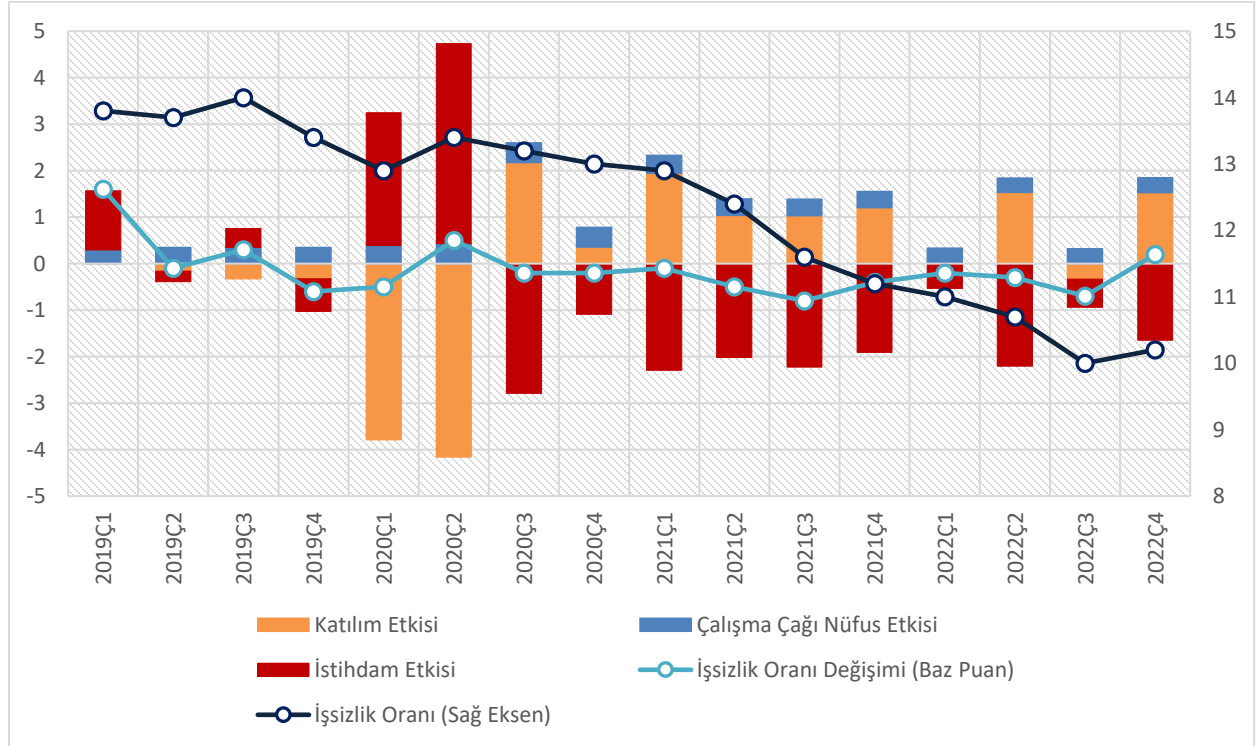
Grafik 11: İşsizlik Oranları (MEA, %)

Kaynak: TÜİK

İstihdam çeyreklik bazda işsizlik oranını 1,6 puan azaltıcı yönde etki yaparken katılım ve nüfus sırasıyla 1,5 puan ve 0,3 puan artırıcı yönde etki yapmıştır. Bu gelişmeler neticesinde MEA işsizlik oranı çeyreklik bazda 0,2 puan artmıştır (Grafik 12).

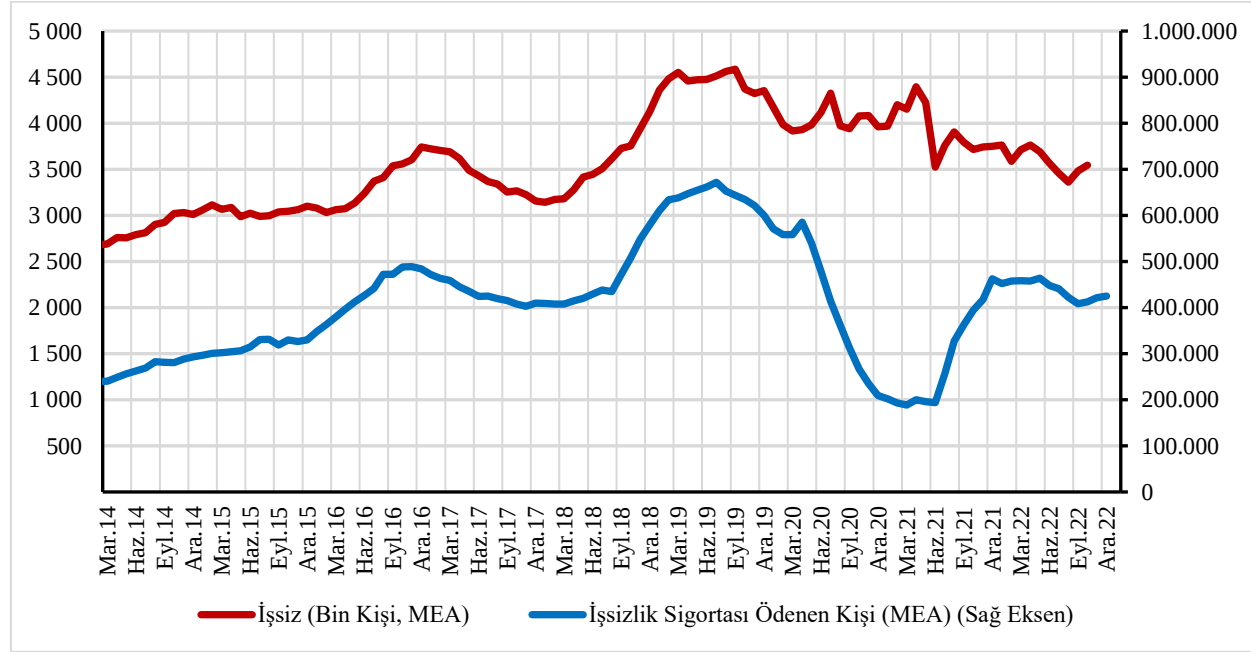
Grafik 12: İşsizlik Oranındaki Değişime Katkıları (Puan, MEA)

Kaynak: TÜİK HİA sonuçları kullanılarak hesaplanmıştır.

Aralık ayında işsizlik sigortasından MEA 425 bin kişi faydalanmıştır. 2022 yılı başından bu yana toplamda 37 bin kişi düşüş gösteren işsizlik sigortasından faydalanan kişi sayısında Aralık ayında aylık bazda 3 bin kişi artış yaşanmıştır (Grafik 13).

Grafik 13: İşsizlik Sigortasından Faydalanan Kişi Sayısı ve İşsiz Sayısı (MEA, Bin Kişi)

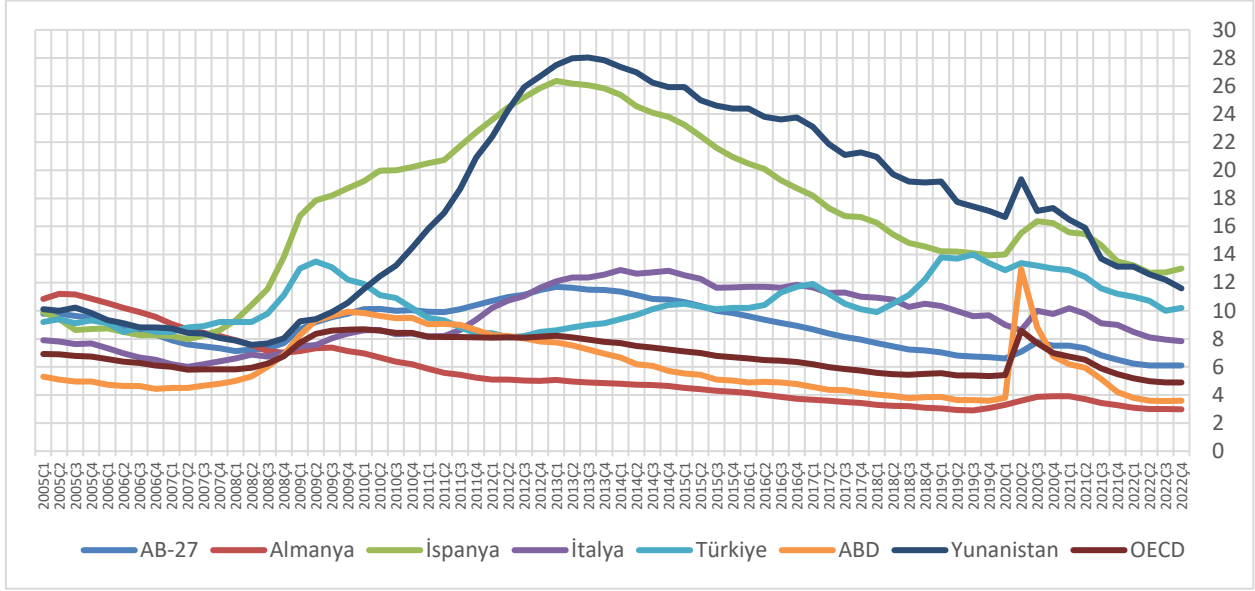

Kaynak: İŞKUR, TÜİK

Uluslararası veriler incelendiğinde, Kovid-19 salgınının ülke ekonomileri ve istihdam piyasaları üzerindeki olumsuz etkilerinin büyük ölçüde ortadan kalktığı görülmektedir. ABD dâhil izlenen tüm ekonomilerde işsizlik oranı salgın öncesi seviyesinin altına inmiştir. 2022 yılı dördüncü çeyreğinde OECD ülkelerinde işsizlik oranının yüzde 4,9 olarak gerçekleştiği ve salgın öncesi seviyesinin altına gerilediği görülmektedir. Benzer şekilde ABD ekonomisinde işsizlik oranı, 2020 yılı ikinci çeyreğinde en yüksek seviyesine ulaşarak yüzde 13 olarak gerçekleşmiş, daha sonra gerilemeye başlamış ve 2022 yılı son çeyreğinde yüzde 3,6'ya düşerek salgın öncesi seviyesine dönmüştür. 2022 yılı dördüncü çeyreğinde MEA işsizlik oranı AB-27 bölgesinde yüzde 6,1, Almanya'da yüzde 3 seviyelerinde gerçekleşmiştir.

2008 Küresel Finans Krizinin ardından işsizlik oranlarında yüksek artışlar yaşayan Yunanistan, İtalya ve İspanya gibi ülkelerde de salgının işgücü piyasalarına olumsuz etkilerinin ortadan kalkmaya başladığı ve işsizlik oranının 2022 yılı dördüncü çeyreğinde sırasıyla yüzde 11,6, yüzde 7,8 ve yüzde 13 olarak gerçekleştiği görülmektedir (Grafik 14).

Grafik 14: İşsizlik Oranlarının Uluslararası Karşılaştırması (MEA, %)

Kaynak: OECD, TÜİK

Ek Tablo: Hanehalkı İşgücü Anketi Temel İşgücü Göstergeleri (2014 I. Çeyrek – 2022 IV. Çeyrek)

(Bin Kişi)	15+ Nüfus	İşgücü	İstihdam	İstihdam Tarım	İstihdam Tarım Dışı	İşsiz	İşgücüne Katılım Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)	İşsizlik Oranı (%)	Atıl İşgücü Oranı (%)
2014-I	56.646	27.602	24.802	4.740	20.062	2.800	48,7	43,8	10,1	18,7
II	56.870	28.944	26.404	5.577	20.827	2.540	50,9	46,4	8,8	16,4
III	57.098	29.089	26.188	5.604	20.584	2.901	50,9	45,9	10,0	16,9
IV	57.326	28.787	25.703	4.957	20.746	3.083	50,2	44,8	10,7	17,6
2015-I	57.543	28.684	25.432	4.782	20.650	3.252	49,8	44,2	11,3	18,8
II	57.748	29.692	26.916	5.596	21.320	2.776	51,4	46,6	9,3	15,9
III	57.973	30.083	27.047	5.930	21.117	3.036	51,9	46,7	10,1	16,9
IV	58.214	29.741	26.610	5.119	21.491	3.130	51,1	45,7	10,5	16,9
2016-I	58.431	29.572	26.357	4.826	21.531	3.215	50,6	45,1	10,9	18,1
II	58.622	30.661	27.776	5.510	22.266	2.885	52,3	47,4	9,4	15,9
III	58.835	30.863	27.376	5.759	21.617	3.488	52,5	46,5	11,3	18,0
IV	59.068	30.701	26.995	5.054	21.941	3.706	52,0	45,7	12,1	18,4
2017-I	59.565	30.715	26.816	4.979	21.837	3.899	51,6	45,0	12,7	19,3
II	59.782	31.574	28.345	5.527	22.818	3.229	52,8	47,4	10,2	15,9
III	60.002	32.064	28.686	5.852	22.834	3.377	53,4	47,8	10,5	15,8
IV	60.222	31.710	28.452	5.247	23.205	3.258	52,7	47,2	10,3	16,2
2018-I	60.413	31.451	28.139	4.977	23.162	3.312	52,1	46,6	10,5	16,8
II	60.572	32.232	29.115	5.494	23.621	3.117	53,2	48,1	9,7	15,0
III	60.734	32.930	29.272	5.679	23.593	3.658	54,2	48,2	11,1	16,3
IV	60.895	32.202	28.238	4.979	23.259	3.963	52,9	46,4	12,3	17,8
2019-I	61.098	32.036	27.335	4.687	22.648	4.701	52,4	44,7	14,7	20,5
II	61.343	32.401	28.221	5.185	23.036	4.180	52,8	46,0	12,9	18,1
III	61.591	33.152	28.482	5.611	22.871	4.671	53,8	46,2	14,1	19,1
IV	61.839	32.432	28.131	4.901	23.230	4.301	52,4	45,5	13,3	18,5
2020-I	62.117	30.887	26.699	4.150	22.549	4.188	49,7	43,0	13,6	22,5
II	62.422	29.659	25.853	4.903	20.950	3.806	47,5	41,4	12,8	27,1
III	62.730	31.558	27.364	5.367	21.997	4.194	50,3	43,6	13,3	24,9
IV	63.038	30.794	26.823	4.480	22.343	3.970	48,8	42,6	12,9	27,0
2021-I	63.320	31.668	27.391	4.570	22.821	4.277	50,0	43,3	13,5	28,3
II	63.580	32.243	28.448	5.060	23.388	3.795	50,7	44,7	11,8	24,8
III	63.837	33.564	29.652	5.432	24.220	3.912	52,6	46,4	11,7	22,1
IV	64.094	33.496	29.815	4.734	25.081	3.680	52,3	46,5	11,0	22,3
2022-I	64.334	33.282	29.418	4.362	25.056	3.864	51,7	45,7	11,6	22,9
II	64.560	34.234	30.765	4.984	25.781	3.468	53,0	47,7	10,1	20,9
III	64.793	34.661	31.160	5.263	25.897	3.501	53,5	48,1	10,1	20,8
IV	65.026	35.089	31.556	4.650	26.906	3.533	54,0	48,5	10,1	20,6

Kaynak: TÜİK